

ŠPERKAŘ

Roč. 6.

Č.4

2016

Na přední straně: Pohár z doby císaře Karla VI. Kopie zhotovená jako doplněk Karlštejnského pokladu.

16. 6. 2016 . v Severočeském muzeu proběhla výstava spojená s přednáškou . Pod názvem Řemesla karlštejnského pokladu zde přednášející seznámili veřejnost a předali zkušenosti kolektivu mladých řemeslníků z řad absolventů a studentů Střední uměleckoprůmyslové školy a Vyšší odborné školy v Turnově. Pod vedením Jaroslava Prášila tvořili významné repliky dokumentující řemeslné dovednosti z období Karla IV. Jde o náhled do dílny kovotepců, rytců, zlatníků, brusičů, kovolijců, cizelérů a dalších odborností, které čerpají ze zkušeností našich předků.

Šperkař 2016

Regionální kulturní a odborný časopis Libereckého kraje pro

zlatníky a příbuzná řemesla:

Liberec, Jablonec n/Nisou, Železný Brod, Turnov.

Obsah:	Strana:
M. F.,A. H.: Den otevřených dveří v SUPŠ a V0Š v Turnově.....	3
M. F.: Výstava Společně se sklem v Lomnici n/ P.....	5
M.F.: 3.7. 2016 – výstava drahých kamenů v Městském muzeu v Lomnici n/P a Výstava drahokamů a minerálů sdružení Kozákov 82	5
Od zlatnického stolu.....	12
Výstava maturitních prací žáků SUPŠS v Železném Brodě	15
DUV GRANÁT Turnov vystavoval na výstavě Czech Design Expo..	16
Galerie Zlatý Beránek v Turnově – Malované emoce.....	16
Výstava Elišky Lhotské v Galerii Vlastimila Rady; Železný Brod.....	21
PhDr .Miroslav Cogan: Zpráva o 24 mezinárodním Sympoziu v Turnově...24	
Výstava glyptičky Evy Mrákové – Víškové v Turnově.....	29
Výstava Jiří Urban / Jan Kroupa v Semilech.....	30

ŠPERKAŘ/ Vydává Atelier PEGA, Turnov/ redakce RNDr. I .Turnovec, Drahokam, Turnov a ing.
M. Frydrych s kolektivem , Turnov/ PhDr. M. Cogan, MČR Turnov/ Schváleno Ministerstvem
kultury č. j. 20569 / ročenka 2016 č. 4./

Den otevřených dveří v SUPŠ v Turnově.

V květnových dnech, po ukončení praktických maturitních zkoušek se 28.5 otevřela Střední uměleckoprůmyslová škola a Vyšší odborná škola v Turnově u příležitosti dne otevřených dveří.

V zlatnickém atelieru byly vystaveny maturitní práce 11 zlatníků. Zajímavá byla práce Anny Smolíkové na téma „Šperk s použitím kosti“.

Obrázek šperku Anny Smolíkové.

Z maturitních prací brusičů zajaly vybrušované figurky.

Obrázek figurky -
Dáma v krinolíně.

V expozici rytů měl svoje zastoupení Achmat Baltaev, jehož práce sýdrových matric medailí a mincí byli publikovány v minulém čísle ŠPERKAŘE (z galerie U Zlatého beránka). V oboru uměleckého odlévání kovů zaujala abstraktní plastika Adam a Eva, umístěná v parku za letním kinem.

Rovněž zaujaly i nové mauritní kovářské práce. Roztomilý byl jezevčík ve zvětšené podobě.

Zároveň s otevřením školy byla otevřena i nová expozice mini galerie B Bejby která se pochlubila novými expozicemi – pracemi žáků SUPŠ (zlatníků, drusičů drahokamů, rytců a uměleckých kovářů), obrazy turnovských malířů a sbírkou minerálů a drahokamů p.

Boudného. Je zde velmi dobře skloubena mini galerie, zahradní restaurace a dětské hřiště. V tento den probíhala ve zdejší chlapecké škole burza drahokamů. Přímý účastník burzy, člen naší redakční rady svoji účast komentoval takto: „ Začátek letošního léta odstartovala řada akcí, kde řemeslnické trhy a otevření SUPŠ a V0Š doprovodila tradiční výstavu Drahých kamenů a šperků. V sobotu bylo zde vidět plejádu místních sběratelů drahokamů a výrobců drobných kamenových šperků. Byli zde zastoupeni velcí obchodníci s drahokamy i drobní sběratelé krásných drahokamů z okolních lokalit. Mezi klasickými jako je Kozákov a Železnice s okolím, byli k vidění i lokality z německých zemí – Saska. Návštěvnost byla po celou dobu trvání akce velmi dobrá a výstava měla dobrý ohlas.“

To vše bylo spojeno , jak již bylo napsáno, s konáním řemeslných trhů a výstavou výsledků sympozia 2016.

Recenze knihy: Drahé kameny a minerály Českého ráje.

Text: RNDr. Luboš Hromádko;

Foto: Jindřich Krajčovič;

U příležitosti výstavy drahokamů a minerálů na Kozákově, byla vydána spolkem Minerál 88 útlá brožurka která informuje o nalezištích achátů, jaspisů, zkamenělých dřev, araukaritů a dalších minerálů a drahokamů v oblasti Geoparku Český ráj. Je příručkou pro začínající sběratele a zájemce krásných minerálů a drahokamů. Brožurka byla v prodeji na výstavě Minerál 88 která potrvá v lestkovské škole do konce prázdnin.

Výstava Společně se sklem v Lomnici n/ Popelkou

25.6. 2016.

Na této výstavě vystavovali výtvarníci Milan Handl a Stanislava Grebeníčková. Jako společného jmenovatele mají studium na SUPŠS v Železném Brodě a studium na VŠ UMPRUM v Praze v atelieru profesora Stanislava Libeňského. Oba mají lásku ke sklu s jeho průhledností, barevností a třpitem.

Jinak v tvorbě jsou si diametrálně odlišní. Milan Handl vytváří masivní abstraktní

Šperkař 2016

objekty vystihující „duši“ námětu. Stanislava Grebeníčková udivuje svými křehkými vytrážovými „obrazy“ v duchu op artu. Jako žena tvoří v tomto duchu i šperky, které jsou komponovány jako brože.

Šperkař 2016

Oba vystavovatele byli oceněni v roce 1998 na mezinárodní výstavě skla v KAZAWANA v Japonsku.

Momentky z vernisáže:

Milan Handl a Stanislava Grebaníčková.

3.7. 2016 – Výstava drahých kamenů v Městském muzeu v Lomnici n/ Popelkou a výstava drahokamů pod Kozákovem.

V letní neděli v 10 hodin úvodním slovem pan Václav Krotíl uvedl

vernisaž výstavy drahých kamenů a minerálů. Pani Jarmila Smetanová měla úvodní slovo k obrazům lomnických amatérů, které byly doplňující souběžnou výstavou drahokamů. Kulturní program zajistila svojí choreografií Nicol Kinská, která je mystriní světa v orientálních tancích. Celá výstava

Šperkař 2016

byla plně inovována novými nálezy achátů a jaspisů. Byla zde i skromná sbírka fosilií a zkamenělin. Milé bylo i společné vystavování sběratelů Volného sdružení RNDr. Luboše Hromádky. Dá se říci, že Václavovi Krotilovi, kurátorovi výstavy, se tato velmi zdařila.

Fotografie expozice drahokamů a minerálů v škole v Lestkově pod Kozákovem.

Souběžně s touto výstavou byla otevřena i expozice Minerál klubu Kozákov 82 v lestkovské škole pod Kozákovem. I zde bylo možné obdivovat drahokamy z místních lokalit. Exotem byli vystavené sladkovodní perly, dolomitové krápníky a sbírka trilobitů. Nebylo možné přehlédnout ani sbírku malovaných kraslic, což bylo novotou na této výstavě. Výstavy byly ukončeny zahájením nového školního roku. (FRY)

Od zlatnického stolu.

Ach ty loty.

Opět se vracíme k lotům, protože jsme hlubším zkoumáním došli k závěru, že lot není veličinou ve dvou ale ve třech významech, z nichž je v e Wikipedii vyjmenována pouze jedena a to jako stará jednotka hmotnosti, kde se uvádí jako český lot o hmotnosti 16,05 gramu, nebo rakouský lot o hmotnosti 17,5 gramu.

Další význam má lot jako poměrová jednotka vyjádření ryzosti stříbra. Lotů bylo celkem 16. Stříbro 16/16 lotové – bylo ryzí stříbro . Puncovní značky byly pouze pro dvě ryzosti a to pro :

- Šperkové stříbro používané

pro výrobu šperků o ryzosti:

937/000 – tj. 15 lotové.

- Stříbro pro užitkové předměty (stolní stříbro) o ryzosti : 812/000 – tj. 13 lotové.

Lot jako míru při hodnocení velikosti českých granátů jsme již uvedly v minulém čísle ŠPERKAŘE.

Pozor na perličky.

Rozlišujeme pojmenování PERLY a PERLE, Perly jsou přírodního původu a to buď jako přírodní bez vlivu zásahu člověka, nebo kultivované.

Šperkař 2016

Kultivované perly mohou být buď kulovitého tvaru, nebo butony v podobě pecnu chleba. Sladkovodní perly jsou tvořeny říční perlorodkou a mají barokní – nepravidelný tvar. Perle jsou uměle vyrobené ze skla a potažené perletí (extrakt z rybích šupin), nebo jsou i z umělé hmoty. Přírodní perly odolávají mírně kyselému prostředí. V kyselé zlatíci lázni se naleptají a jsou matné. Nedotčené zůstanou jen v kyanidových zlatících lázních. Nesnášejí oheň, ve kterém se zničí. Vliv jednotlivých chemických látek je následující :

Tabulka č. 1

Leptání povrchu perliček potravinářskými produkty po dobu jednoho týdne:

potravina	úbytek hmotnosti	perly v %
citronová šťáva: XXXXXXXXXXXX		8,45
kvasnicový ocet: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		27,78%
vinný ocet: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		22,97%
posca: XXXXXXXXXXXX		9,26%
ryzlink vlašský: XXX		2,34%

Leptání perel v čistících prostředcích po dobu působení je zanedbatelné z důvodu že se k čištění používají většinou zředěné vodou. Údaje použity z Gemologického spravodajca č. 1/2012 a 1/2013). (F.M.)

VÝSTAVA MATURITNÍCH PRACÍ ŽÁKŮ SUPŠS V ŽELEZNÉM BRODĚ

Začátkem prázdnin v budově Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské se tradičně otevřela výstava žákovských prací všech oborů ve škole vyučovaných. Tento rok však dochází ke změně. Maturitní práce jsou vystaveny v prostorách železnobrodského muzea, kde nemusí být časově omezené na období prázdnin. V muzeu byly vystaveny nejlepší práce oborů vyučovaných ve škole. Nás zaujaly práce z atelieru skleněného šperku ak.soch. Zdenky Laštovičkové :

Družstvo Granát TURNOV vystavovalo šperky na výstavě Czech Design Expo.

Mezinárodní konference podnikatelek a manažerek v rámci Světového sdružení podnikatelek FCEM se uskutečnila ve dnech 6. – 10. dubna v pražském hotelu Corinthia Towers. Doprovodnou akcí byla

prodejní výstava Czech Design Expo, která dala možnost několika českým firmám prezentovat se a také prodávat své výrobky. Svoji expozici mělo i družstvo umělecké výroby Granát Turnov. Družstvo zaznamenalo na voji účast velmi pozitivní ohlas a pro Granát to byla dobrá reklama. Zájem o

šperky s českými granáty byl veliký. K vidění byli šperky s granáty jak v klasickém, tak i moderním stylu. Velice se líbily šperky v kombinaci českých granátů a perliček zasazených do stříbra.

GALERIE ZLATÝ BERÁNEK V TURNOVĚ

Výstava abstraktních maleb žáků Střední uměleckoprůmyslové školy.

Pocity a nálady lze vyjádřit nefigurální malbou. Řazením barev lze revokovat náladu nebo pocit. To dokazují malby studentů Střední uměleckoprůmyslové školy v Turnově. Malby dokazují, že nálady lze vyjádřit barvou. Její řazením lze revokovat náladu nebo pocit bez figurálního ztvárnění. To dokazují i práce studentů SUPŠ. Smutek, touha, snění, vztek nebo bezmocnost lze vyjádřit příslušnou kombinací barev, které tento pocit přenášejí na vnímavého diváka. V interní soutěži se umístili na prvních místech a čestném uznání tyto malby:

Obr.č.1: 1.místo Petr Prokeš :

MALOVANÉ EMOCE

2

Obr. č. 2 nahoře : 2místo:

Jana Blažková: Malovaná emoce.

Obr.č. 2 dole :

Šárka Šimková : Obraz vyjadřující 6 základních emocí – strach, vztek, nechut', překvapení, radost

3

Obr. č. 3 nahoře: Čestné uznání

Karolina Hauserová :

Krásný pocit.

Obr.č.3 dole: 3 místo

Matěj Myslivec :

Klid

4

Obr. č. 4:

Třetí místo

Matěj Myslivec :

Bez názvu.

5

Obr. č. 5: nahoře

Čestné uznání

Alexandra Franková

Malované emoce

Obr. č. 5 dole: 3. Místo

Viktor Frič : Malované emoce

6

Obr. č. 6

Čestné uznání za originální malbu

Karolina Hauserová : Krásný pocit.

7

Obr. č.7: Viktor Frič

Čestné uznání za originální obraz.

Malované emoce

Obr. č. 8

Čestné uznání za originální malbu

Tereza Šibíková:

Malované emoce.

Další vybrané malby:

Výstava šperků Elišky Lhotské v galerii Vlastimila Rady v Železném Brodě.

Od 25.6 do 30.7 vystavovala trojice výtvarníků Eliška Lhotská (šperk) Ondřej Vicena (instalace) a Zdeněk Lhotský(skleněné objekty a kresby). Z této trojice mně profesně zaujala Eliška Lhotská a její netradiční šperky.

Tato dvacetiosmiletá výtvarnice absolvovala VŠVU v Bratislavě a Ústav umění a designu v Plzni. Běžné pojetí šperku posouvá do dadaisticky laděné vize – zpět do budoucna. Je to šperkařská kolekce, která tak všední věc, jako je chléb a jeho struktura odlitá do kovu, stejně tak jak i jeho drobký a odřezky chce zachovat pro budoucnost. Je tu však i další aspekt její tvorby. Povyšuje chléb na klenot, který lidstvo provází po tisíciletí. Do své šperkařské tvorby nevnáší ani tak nový tvar ani barevnost ale filozofii o lidském bytí.

Šperky Elišky Lhotské :

Šperkař 2016

Šperkař 2016

Šperkař 2016

Souhrnný pohled na instalaci výstavy na panelech a zdi galerie.

Zpráva o 24. Mezinárodním sympoziu v Turnově

17. – 27. 6. 2016

- SYMPOSION 2016 -

Pohled do zlatnické dílny v kamenářském domě kde se konalo symposium 2016.

24. symposium Šperk a drahokam proběhlo ve výrazně jiném duchu než obvykle. Poprvé se totiž odbyvalo v zlatnické dílně, kterou jsme pro účastníky připravily v Kamenářském domě, kdy obvykle probíhají výtvarné dílny pro veřejnost. Poprvé tak mohli do dílny v průběhu symposia nahlédnout i běžní návštěvníci muzea. Za účasti devíti výtvarníků, z toho

sedmi zahraničních se odbyl již zaběhlý úvodní cyklus: výstava vlastních prací, exkurze do terénu, návštěva DUV Granát a jabloneckého atelieru profesora Vratislava K. Nováka, kterým nás zasvěceně provedla Ludmila Šikolová. Mimořádně přívětivé, komorní prostředí roubené světnice v kamenářském domě se podepsala i mimořádně srdečné atmosféře, ke které také přispěla živelnost a elán české skupiny, ve které byli Martin Pouzar, Maja Steffanová a Veronika Gocová. Výborně se však doplňovali ostatními účastníky, kteří letos přijeli z Evropy i zámoří, a sice Violeta Adomaitė (Litva), Pilip Sajet (Belgie), Martin Bielander (Švýcarsko), Jorge Manilla (Mexiko), Edu Tarin (Španělsko) Petra Zimmermann (Rakousko) a Helen Britton (Austrálie) přineslo očekávané výsledky v podobě nových šperků pro sbírky MČR v Turnově. Jako již pravidelně se do některých z nich promítly podněty z krajiny Českého ráje a místní staleté kamenářské, zlatnické a sklářské tradice, Mimo jiné použitím olivínů vlastnoručně nasbíraných v lomu Smrčí nebo českých granátů, s nimiž se v Turnově setkáváme na každém kroku. Sbírkou moderního šperku turnovského muzea se tak opět rozrostla o nově vytvořená díla, ale Jorge Manilla, Philip Sajet a David Bielander k nim přidali navíc ještě šperky ze své předchozí tvorby. Dalším nečekaným bonusem je projekt, díky kterému zůstanou účastníci v dlouhodobém kontaktu: domluvené dvojice si navzájem pošlou materiál, který pak jejich protějšek po svém šperkařsky zpracuje. V příštím roce by měly v Turnově tyto výsledky prezentovat v rámci výstavy reGenerace 3., případně o rok později při 25 sympoziu 2018 (ke kterému se nám již hlásí zájemci o účast). Můžeme tak říci, že 24 symposium překročilo obvyklý rámec, ale poděkování za mimořádně zdařilý ročník nepatří jen účastníkům, ale i spolupracujícím přátelům, firmám a institucím. Ze spřátelených zlatníků to byla především Jana Válková – Střílková, díky které se v muzeu podařilo zřídit plnohodnotnou zlatnickou dílnu. Další zapůjčili některé chybějící nástroje, ačkoliv významnou část vybavení sponzorsky poskytla firma Advantage s.r.o. a tradičně spolupracovalo i turnovské DUV Granát. Díky finančnímu daru

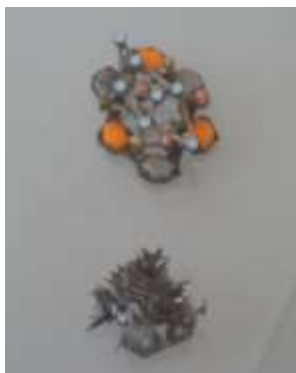

Šperkař 2016

šperkaře a designéra Roberta Browninga, grantů Ministerstva kultury ČR a města Turnova jsme tak zahájili novou etapu turnovských symposií více než zdařile. Z iniciativy Martina Pouzara a Veroniky Gocové by měl navíc do konce roku spatřit světlo světa i katalog sympoziálních prací.

PhDr. Miroslav Cogan, kurátor sympozia.

Šperky ze sympozia 2016.

Helen Britton (Austrálie)

Brož se skleněnými poměnkami, Made in Czechoslovakia zakoupené v New Yorku a lisovanými kameny z Neugablonz.

Petra Zimmermann (Rakousko)

Šperkař 2016

Martin Pouzar (ČR)

Edu Tarin (Španělsko)

Violeta Adonaityte (Litva)

Martin

Biederlander

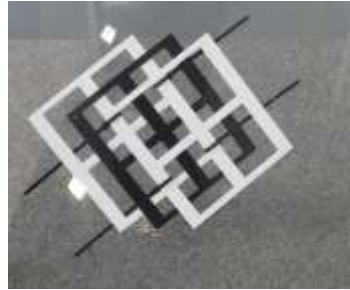
(Švýcarsko)

Šperkař 2016

Philip Sajet (Belgie)

Veronika Gocová (ČR)

Maja Stefanová (ČR)

Jorge Manilla
(Mexiko)

Výstava

glyptičky Evy Mrákové – Víškové v Galerii Granát v Turnově.

U příležitosti této výstavy bylo setkání tří našich významných glyptiků:

Ing. Marty Dostrašilové

Vojtěcha Závského a Evy Víškové-Mrákové

Eva Víšková-Mráková následovala svoji výstavou glyptických prací Vojtěcha Závského, který výstavou oslavil své šedesátiny. Eva Víšková-Mráková je významnou glyptičkou. Vlastní technikou stíraných rytin má celoevropský význam. Vojtěch Závský, Eva Víšková-Mráková a Marta Dostrašilová jsou glyptici kteří provádějí rytiny výhradně do přírodních drahokamů. (foto a text RnDr. Ivan Turnovec)

Šperkař 2016

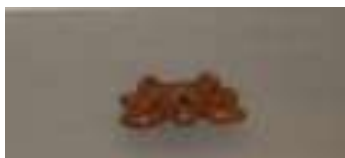
Úvodní zahájení vernisáže přednesl Dr. Miroslav Cogan spolu s Jiřím Urbanem a Janem Kroupou.

Výstava Jiří Urban / Jan Kroupa

V muzeu a Pojizerské galerii Semily byla v pátek 5. srpna 2016 vernisáž této výstavy. Na této výstavě se sešli dva významní umělci : zlatník Jiří Urban se svými obrazy a brusič drahokamů Jiří Kroupa se svými dřevěnými šperky a objekty. Oba se vedle své profese zabývají i aktivitami, které jsou zviditelněné právě na této výstavě. Obrazy inspirované toulkami z cest po Evropě a Asii, a šperky tvořené pro vlastní potěšení. Momentky šperků pořízené na výstavě:

Šperkař 2016

Časopis ŠPERKAŘ lze zakoupit:

TURNOV :

Knihkupectví – antikvariát; ulice 5. května.

Trafika „ u Vildy “; Skálova ulice 66.

Galerie Granát; náměstí Českého ráje 26.

IMFOSTŘEDISKO; Náměstí Českého ráje 26.

KC STŘELNICE; Markova ulice 37.

Prodej na stáncích denního tisku v Turnově.

LIBEREC:

Severočeské muzeum v Liberci.

LOMNICE n/ POPELKOUP:

Městské muzeum a galerie; Husovo náměstí 43/44.

Časopis je vydáván na internetových stránkách :

Turnovec. CZ / SPERKAR/

Na zadní straně: Replika konvice a poháru s víkem z doby Karla IV.
Replika zhotovená ve V0Š v Turnově.

Cena 35,- Kč